

1 Karel de Vijfde

- A) Kleur in de tijdbalk hierboven het tijdvak in van Karel de Vijfde.
- B) Wat weet je inmiddels over Karel de Vijfde? Noem 3 dingen.

1 ..... 2 .....

3 .....

2 Een rijk waar de zon nooit onder gaat

- A) Karel de Vijfde was keizer van een rijk waar de zon nooit onder ging. Wat wordt hier mee bedoeld?

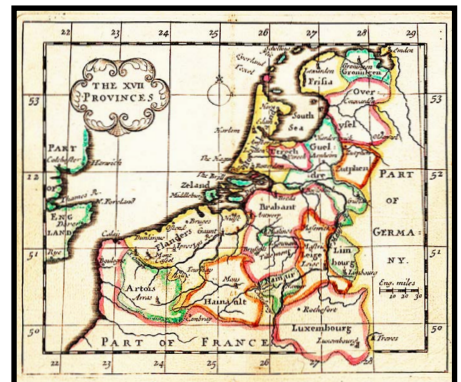
- B) De gebieden die Karel erft zie je terug in zijn "aanspreektitel" (*Bij officiële gelegenheden wordt Karel met deze titel aangesproken*). Lees het maar eens hardop voor, een hele mond vol hè!

Aanspreektitel van Karel de Vijfde:

Karel, bij de gratie Gods, Heilig Rooms keizer, Semper Augustus, Koning van Duitsland, Koning van Italië, Koning van heel Spanje, Castilië, Aragón, León, Navarra, Granada, Toledo, Valencia, Galicië, Mallorca, Secillia, Córdoba, Murcia, Jaén, Algarve, Algeciras, Gibraltar, de Canarische eilanden, Koning van de Beide Siciliën, Sardinië, Corsica, Koning van Jerusalem, Koning van de Westelijke en Oostelijke Indiën, Heer van de Eilanden en de Grote Oceaan, Aartshertog van Oostenrijk, Hertog van Bourgondië, Brabant, Lotharingen, Stiermarken, Karinthië, Krain, Limburg, Luxemburg, Gelderland (Gelre), Neopatrië, Württemberg, Landgraaf van de Elzas, Prins van Zwaben, Graaf van Vlaanderen (Flanders), Habsburg, Tirol, Gorizia, Barcelona, Artesië (Artois), Franche Comté, Henegouwen (Hainault), Holland, Zeeland, Ferrette, Kyburg, Namen (Namur), Roussillon, Cerdagne, Drenthe (onderdeel van Overijssel), Zutphen, Markgraaf van het Heilig Roomse Rijk, Burgau, Oristano en Gociano, Heer van Friesland (Frisia), het Wendland, Pordenone, Biskaye, Molin, Salins, Tripoli en Mechelen (Malines)”.

De Nederlanden worden één geheel onder Karel de Vijfde en heten van 1543 tot 1585 ook wel de Zeventien Provinciën. Veertien van deze gebieden vind je terug in zijn aanspreektitel en zijn onderstreept.

Kleur met grijs potlood de 14 onderstreepte gebieden in de aanspreektitel in op de kaart van de Nederlanden (zie bijlage)
Let op: de namen zijn anders geschreven.

3

Een machtig 'wapen'

A) Dit is het wapen van Karel de Vijfde. Het laat zijn macht en vele bezittingen zien.

Trek een lijn van 1-4 naar de afbeelding. Wat is wat?

1. De dubbele adelaar is het symbool van zijn keizerschap
2. Op het hartschild staan de wapens van de Spaanse (bovenste helft) en Nederlandse (onderste helft) gebieden die hij heeft geërfd
3. De keten van het Gulden Vlies (om het hartschild) is het bewijs van lidmaatschap van deze ridderorde
4. De Zuilen van Hercules met zijn wapenspreuk "Plus Ultra" staan voor zijn macht op de wereldzeeën en de Spaanse gebieden buiten Europa

1

2

3

4

B) Ontwerp nu je eigen familiewapen.

Combineer:

- Het wapen van je eigen woonplaats
- Het wapen van het geboorteland van je vader of moeder of waar je graag wilt wonen
- Voeg iets toe waaraan je kunt zien waar jij goed in bent bijvoorbeeld: zwemmen, gitaar spelen, rekenen of samenwerken.

Zoek op internet of in een atlas de 'wapens' van je woonplaats en land op, maak er een schets van of print ze uit. Maak eerst een paar schetsen op een ander vel. Teken hieronder je definitieve ontwerp.

